

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ПРЕЗЕНТАЦІЯ РОБОТИ

“РОЗВИТОК КРЕАТИВНОГО ЛІДЕРСТВА В ІННОВАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМЦІВ УКРАЇНИ”

для участі у конкурсі на здобуття щорічної премії
Президента України для молодих вчених

Претендент:
доктор економічних наук, професор
Максим Васильович СИТНИЦЬКИЙ

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

МЕТА РОБОТИ полягає у формуванні концептуальних засад та розробці методологічної основи для розвитку креативного лідерства в інноваційній діяльності вітчизняних підприємців на період воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки України базуючись на впровадженні кращих практик інституцій Європейського Союзу та Великої Британії.

ОБ'ЄКТОМ ДОСЛІДЖЕННЯ є процеси розвитку креативного лідерства в інноваційній діяльності підприємців України.

ПРЕДМЕТОМ ДОСЛІДЖЕННЯ методологічні і теоретичні положення розвитку креативного лідерства в інноваційній діяльності вітчизняних підприємців та інституційні засади їх практичної реалізації в Україні на період воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ЗАВДАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ:

- узагальнити теоретичні засади креативного лідерства;
- обґрунтувати роль креативного лідерства в інноваційній діяльності вітчизняних підприємців в умовах воєнного стану в Україні;
- сформулювати засади креативного лідерства в управлінні проектами;
- розкрити феномен впливу куратора на креативне лідерство в арт-сфері в умовах конкурентної боротьби сучасного глобального простору;
- розробити методичний інструментарій розвитку креативного лідерства та підприємництва в економічному середовищі України на фоні турбулентності воєнного стану;
- обґрунтувати пріоритетні напрями інноваційної активізації креативного лідерства в діяльності підприємців України, як основи дієвої модернізації вітчизняної економіки на період воєнного стану та післявоєнного відновлення базуючись на впровадженні кращих практик інституцій Європейського Союзу і Великої Британії.

НАУКОВА НОВИЗНА

Вперше

- доведено і розкрито незворотну якість розвитку креативного лідерства через уведення в управлінський категоріальний апарат поняття “*підприємницький прогресивізм*”, що знаходить втілення в інноваційному та креативному потенціалах вітчизняних підприємців, уможливлючи інституційне забезпечення впровадження передових наукових ідей та підприємницьких ініціатив на найбільш раціональний спосіб в інформаційному суспільстві в умовах воєнного стану в Україні.

НАУКОВА НОВИЗНА

Вперше

- обґрунтовано пріоритетні напрями активізації національної інноваційної системи в креативній діяльності підприємців, як основи дієвої модернізації вітчизняної економіки на період воєнного стану та післявоєнного відновлення;
- виявлено і охарактеризовано основні тенденції та закономірності розвитку креативного лідерства інноваційних підприємців в Україні в умовах воєнного стану з ретроспективним узагальненням концепцій його виникнення.

НАУКОВА НОВИЗНА

Удосконалено

- розроблено механізми і методики розвитку креативного лідерства та підприємництва в економічному середовищі України в умовах конкурентної боротьби сучасного глобального простору та турбулентності воєнного стану;
- досліджено глобальні тренди і комплементарні ефекти розвитку креативного лідерства та дієвий інструментарій його формування у інноваційних підприємців з метою подальшої капіталізації і комерціалізації в Україні.

НАУКОВА НОВИЗНА

Дістало подальшого розвитку

- вивчення досвіду країн Європейського Союзу та Великої Британії на ринку освітніх, дослідницьких та консалтингових послуг з метою формування компетентностей креативного лідерства у інноваційних підприємців України.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Креативне лідерство — здатність створювати та реалізовувати інноваційні рішення, особливо в умовах структурно складних або мінливих ситуацій.

Це стосується тих людей, які, коли все змінюється, а нові підходи поки невідомі, все ще можуть створити чіткі цілі для своїх команд. Це лідери, які прагнуть орієнтуватися і навіть отримувати користь від непередбачуваності навколо них. Йдеться не лише про зиск для організації чи їх самих, але, як правило, також для суспільства в цілому (М. Вернуй та Р. Вулф).

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

КРЕАТИВНЕ ЛІДЕРСТВО ЯК ДІЯ БАЗУЄТЬСЯ НА

Сьогодні креативність та інновації в лідерстві є вирішальними для 21-го століття і за його межами

1. Творчості;
2. Критичному аналізу;
3. Експериментуванню;
4. Широкому баченню;
5. Співпраці;
6. Сміливих діях;
7. Контрольованому ризику;
8. Спритності;
9. Наполегливій праці;
10. Підприємницькій інтуїції

менеджера організацій різних видів економічної діяльності.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Підприємницький прогресивізм – це процес розвитку, що базується на академічній свободі та сукупності принципів, що забезпечують гарантування реалізації наукових ідей особи з підприємницьким типом мислення та бізнесовими підходами до його реалізації, можливостей діяти вільно, нестандартно, креативно і у той спосіб, що вона вважає за раціональний, навіть якщо установа в якій вона діє має протилежну точку зору.

Розраховано макроекономічні показники креативної якості розвитку дослідницьких університетів країн світу

<i>США</i>	<i>Велика Британія</i>	Німеччина	Японія	Франція	<i>Китай</i>	<i>Австралія</i>	Італія	Південна Корея	Канада	Іспанія	Бразилія	Індія	Аргентина	Мексика	Нідерланди	Туреччина	Чилі	Фінляндія	Польща	ПАР	<i>Швейцарія</i>	Малайзія	Австрія	Бельгія	Швеція	Ірландія	Португалія	Гонконг	Греція	Україна	Угорщина	Ізраїль	Чехія	Данія	Норвегія	<i>Сінгапур</i>	Латвія
Кількість університетів країни у загальній кількості університетів світу (959) за міжнародним рейтингом QS, 2018 р.																																					
157	76	45	43	39	39	37	30	29	26	23	22	20	16	14	13	11	11	10	9	9	9	9	8	8	8	8	7	7	6	6	6	6	5	5	4	3	2
Кількість університетів країни у ТОП-100 університетів світового класу за міжнародним рейтингом QS, 2018 р.																																					
31	16	3	5	2	6	7	-	4	4	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	4	-	-	1	2	1	-	5	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Кількість університетів країни у ТОП-200 університетів світового класу за міжнародним рейтингом QS, 2018 р.																																					
47	28	12	7	5	7	39	4	7	7	4	2	3	1	2	10	-	1	2	-	1	7	1	2	4	5	2	-	5	-	-	-	1	-	2	2	2	-
Кількість наукових організацій країни у загальній кількості наукових організацій (5637) за міжнародним рейтингом SIR, 2018 р.																																					
759	197	254	243	399	614	103	175	135	109	262	144	271	43	70	45	89	36	29	93	28	37	30	27	30	45	21	38	11	37	25	22	22	53	18	34	30	4
Кількість дослідницьких університетів країни у загальній кількості дослідницьких університетів світу (3234) за міжнародним рейтингом SIR, 2018 р.																																					
432	114	85	176	122	414	41	68	86	53	63	115	197	23	38	17	80	31	13	58	20	15	30	19	11	28	12	25	8	22	11	14	9	21	8	14	6	4
Кількість наукових часописів країни у загальній кількості наукових часописів за міжнародним рейтингом Scimago Journal and Country, 2018 р.																																					
6226	5495	1705	460	531	628	225	492	249	266	571	368	499	62	114	2084	213	101	45	356	79	524	90	60	126	43	26	53	22	61	54	101	12	189	36	30	119	6
Кількість наукових часописів країни у МНБД Web of Science, 2018 р.																																					
4773	4510	1213	179	273	146	115	289	171	165	380	163	208	23	55	1718	112	57	19	201	56	366	48	28	49	19	11	24	13	27	13	39	8	80	14	9	104	2
Кількість високоцитованих наукових статей дослідників, афілійованих із відповідною країною, за даними МНБД Web of Science, тис. од., 2018 р.																																					
73,7	22,5	18,9	7,4	12,4	30,8	11,9	10,4	4,9	12,9	8,8	3,1	4,1	0,9	1,3	10,1	1,7	1,1	2,5	2,4	1,9	8,2	1,3	3,5	5,1	5,6	1,9	2,1	...	2,0	0,4	1,2	2,5	1,6	4,5	2,8	...	0,1
Частка витрат на вищу освіту та професійні програми у ВВП країни, %, 2014–2015 рр.																																					
2,68	1,81	1,23	1,54	1,48	0,33	1,84	0,96	2,26	2,59	1,26	0,84	0,67	1,02	1,44	1,75	1,75	2,04	1,66	1,29	0,81	1,31	1,31	1,72	1,43	1,69	1,12	1,36	...	...	2,3	0,95	1,53	1,23	1,70	1,67	...	1,40
Частка витрат на ДіР у ВВП, %, 2016 р.																																					
2,77	1,69	2,94	3,14	2,25	2,11	3,1	1,29	4,23	1,69	1,19	1,27	0,63	0,53	0,49	2,03	0,94	0,36	2,75	0,97	0,73	2,86	1,44	3,09	2,49	3,25	1,15	1,27	0,79	1,01	0,48	1,21	4,42	1,68	2,87	2,03	2,22	0,44
Частка вага витрат на виконані у секторі вищої освіти ДіР у % від ВВП, 2015 р.																																					
0,37	0,44	0,51	0,40	0,45	0,15	0,63	0,38	0,38	0,66	0,34	...	...	0,16	0,14	0,64	0,35	0,15	0,71	0,29	0,21	0,91	...	0,76	0,49	0,88	0,30	0,58	0,37	0,37	0,03	0,17	0,50	0,48	0,99	0,60	0,60	0,31

Джерело: розроблено автором за матеріалами: OECD, Technology and Industry Scoreboard (2017); The Global Economy (2016); Всесвітнього рейтингу наукових організацій (SIR 2018); міжнародного рейтингу QS (2018); МНБД Web of Science (2018); міжнародного рейтингу Scimago Journal and Country (2018); Державної служби статистики України (2015–2018). Курсивом виділено країни, дослідницькі університети яких формують ТОП-25 дослідницьких університетів світового класу.

“...” – дані не доступні, “-” – явище не спостерігалось.

Динаміка кількості креативних наукових організацій у Всесвітньому рейтингу наукових організацій (SIR) та рейтингова позиція Київського національного університету імені Тараса Шевченка у рейтингу SIR, 2009–2019 рр.

РОКИ											2019 / 2009
2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
<i>Загальна кількість наукових організацій, включених до рейтингу, у т.ч.:</i>											
4 019	4 241	4 473	4 663	4 899	5 074	5 139	5 147	5 250	5 637	6 459	+38%
<i>наукові організації сектора вищої освіти</i>											
2 208	2 352	2 483	2 599	2 733	2 830	2 890	2 894	2 966	3 234	3 471	+36%
<i>наукові організації державного сектора (урядові)</i>											
911	959	1 028	1 090	1 134	1 194	1 194	1 203	1 207	1 271	1 391	+35%
<i>наукові організації охорони здоров'я</i>											
682	716	737	750	803	815	826	824	858	903	1 252	+46%
<i>наукові організації підприємницького сектора (приватні)</i>											
178	173	183	180	182	181	178	174	167	166	271	+34%
<i>інші наукові організації</i>											
40	41	42	44	47	54	51	52	52	63	74	+46%
<i>Загальна кількість наукових організацій України, включених до рейтингу, у т.ч.:</i>											
24	23	20	21	26	27	26	24	24	25	33	+27%
<i>наукові організації сектора вищої освіти</i>											
8	8	6	9	10	13	13	11	11	11	16	+50%
<i>наукові організації державного сектора (урядові)</i>											
16	15	14	12	16	14	13	13	13	14	16	+0%
<i>Київський національний університет імені Тараса Шевченка, рейтингова позиція у загальному рейтингу SIR</i>											
811	812	778	717	664	637	618	607	621	686	727	+12%

Джерело: розроблено автором за матеріалами SClmago Institutions Rankings.

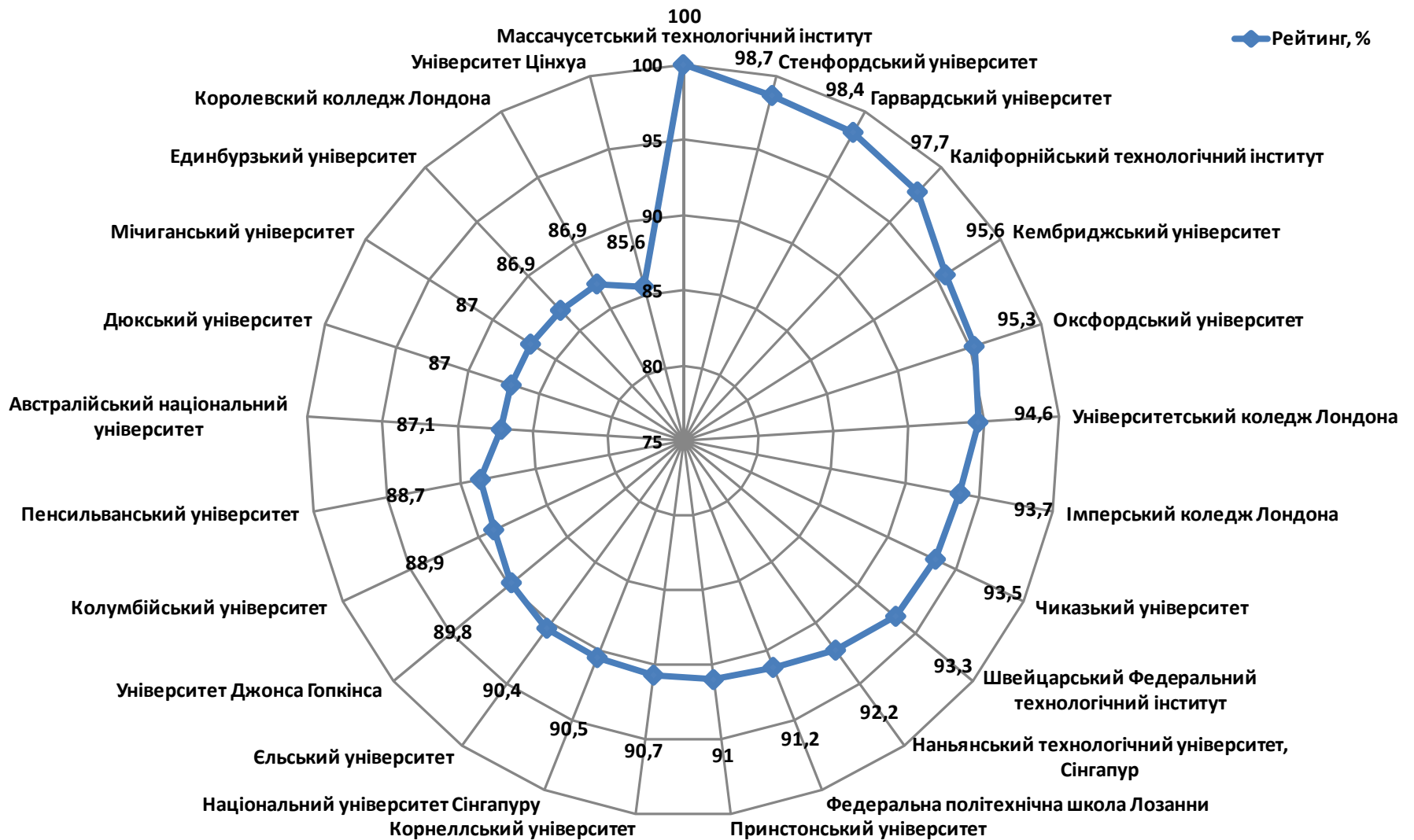

Рівень фінансового забезпечення вищої освіти та ДіР у країні

Макроекономічні показники:

- 1. Частка витрат на вищу освіту та професійні програми у ВВП країни (найвищий рівень досягнуто у США – 2,68%, Канаді – 2,59% та в Україні – 2,3%);*
- 2. Частка витрат на ДіР у ВВП (найвищі показники у 2016 р. досягнуто в Ізраїлі – 4,42%, Швеції – 3,25% та Японії – 3,14%);*
- 3. Частка витрат на виконані в секторі вищої освіти ДіР у % від ВВП країни (найвищий рівень досягнуто у 2015 р. у Данії – 0,99%, Швеції – 0,88%, Австрії – 0,76%).*

Рейтинг ТОП-25 креативних дослідницьких університетів світу (%)

ГЛОБАЛЬНА АРХІТЕКТОНІКА ТОП-25

лідерів креативних дослідницьких університетів світового класу за версією QS World University Rankings сформована з:

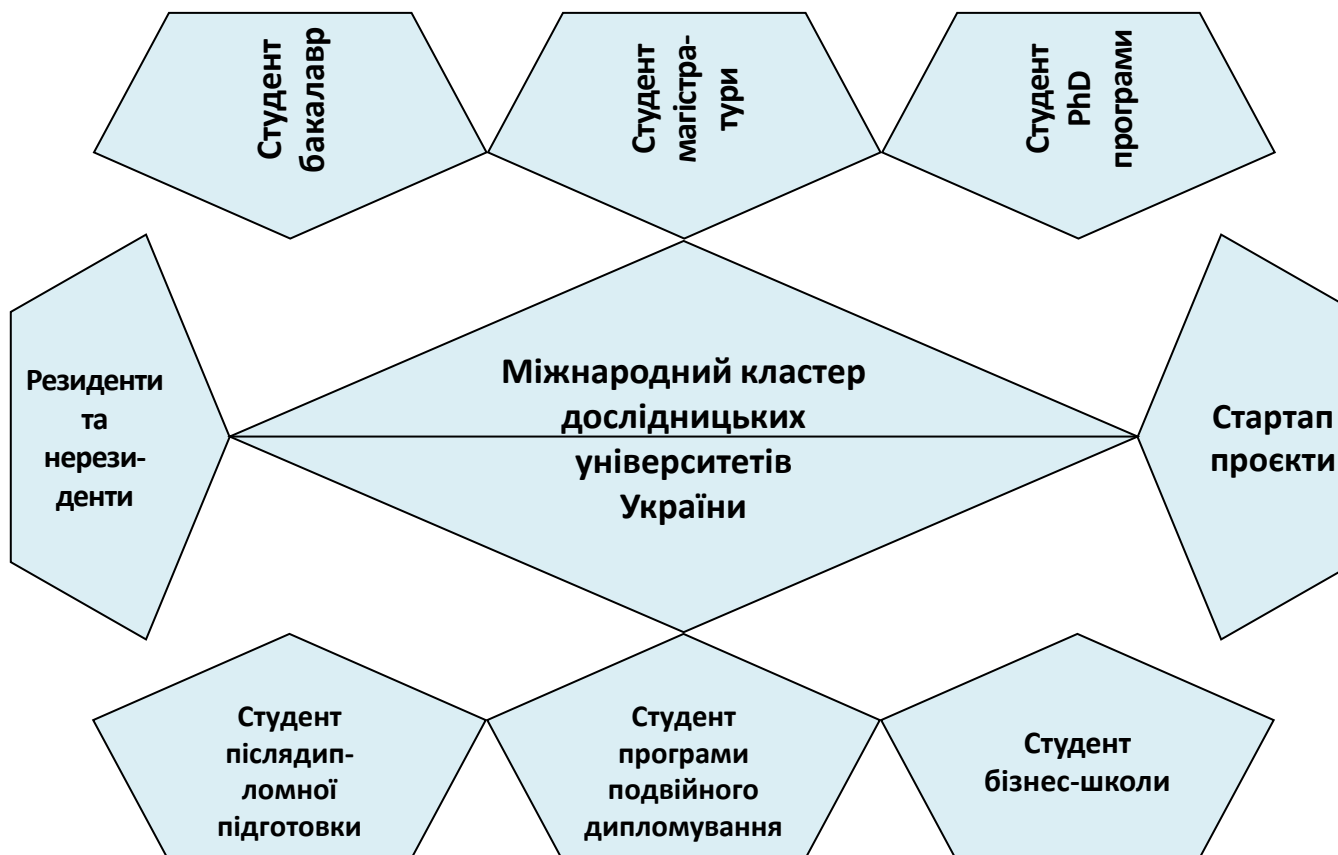
- 12** університетів США,
- 7** університетів Великої Британії,
- 2** університетів Швейцарії,
- 2** університетів Сінгапуру,
- 1** університету Австралії та
- 1** університету Китаю.

Встановлено глобальне лідерство американських і британських дослідницьких університетів як драйверів сучасного світового розвитку креативного лідерства.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Модель розвитку креативного лідерства в інноваційній діяльності підприємців України

Джерело: розроблено автором

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Модель цифрових університетів для розвитку креативного лідерства

Джерело: розроблено автором

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ДЕРЖАВНІ ПРІОРИТЕТИ

Формування суспільних цінностей
та економічної грамотності

Якісний розвиток креативного
лідерства
людського потенціалу
України

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Пріоритети формування державної політики мають бути сфокусовані на:

- створенні екосистеми креативного підприємництва в Україні для продукування нових інноваційних технологій, а не інтенсифікацію експлуатації існуючих інновацій з невідновлюваним підходом їх ресурсного потенціалу;
- розвитку венчурного фінансування в Україні з розбудовою інноваційної інфраструктури на принципово нових технологіях та підходах інституцій ЄС;

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Пріоритети формування державної політики мають бути сфокусовані на:

- використанні форм і методів державного та приватного партнерства воєнного часу у формуванні джерел фінансування для створення інновацій;
- доопрацюванні нормативно-правового регулювання фіскальної політики держави в отриманні та освоєнні підприємцями грантових, благодійних чи донорських коштів іноземного походження на розвиток;

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Пріоритети формування державної політики мають бути сфокусовані на:

- інвестуванні в людський капітал для підвищення стандартів освіти і науки за рахунок впровадження в ключових дослідницьких університетах України кращих практик ЄС та Великої Британії з проведення міжнародних акредитацій освітніх програм з креативного лідерства та підприємництва для підвищення їх якості, економічної пріоритетності та актуалізації контенту.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ВИСНОВКИ

Концептуалізація креативного лідерства в даній роботі, дала змогу напрацювати результати дослідження, які будуть корисними для державних владних інституцій України, студентів, аспірантів, викладачів, наукових співробітників, інноваційних підприємців (як початківців, так і більш досвідчених), менеджерів-практиків, які прагнуть поглибити теоретико-методичні та практичні знання про креативне лідерство, довідатися про особливості управління креативними проєктами та організаціями, усвідомити, які якості властиві підприємцям-лідерам, дослідити феномен креативного лідерства в арт-сфері та проаналізувати розвиток лідерського потенціалу молодих підприємців у креативних галузях за різними видами економічної діяльності в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки України.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ВПРОВАДЖЕННЯ

7 довідок про впровадження результатів дослідження, з них:

- Комітет Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку;
- Державна наукова установа (ДНУ) “Інститут освітньої аналітики”;
- ДНУ “Книжкова палата України імені Івана Федорова”;
- КНУ ім. Тараса Шевченка під час розробки Стратегічного плану розвитку Університету на період 2018–2025 рр.;
- КНУ ім. Тараса Шевченка в науковій розробці держбюджетної теми;
- Варшавський університет (Польща, Європейський Союз);
- Проєкт Британської Ради в Україні із формування культури лідерства у національній системі вищої освіти України 2015–2018 рр.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ПУБЛІКАЦІЇ ЗА ТЕМОЮ РОБОТИ

46 наукових публікацій, з них:

- **3** монографії (колективні) у зарубіжних фахових виданнях;
- **29** статей, у тому числі 14 в англomовних виданнях, з них:
- **10** статей, що входять до баз даних *Scopus* та *Web of Science*,
- **18** статей до бази даних *Index Copernicus*;
- **10** тез доповідей на міжнародних науково-практичних конференціях.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

д.е.н., проф. Максим Васильович СИТНИЦЬКИЙ